

KURJER WILENSKI

Cień wsteczności i obskurantyzmu

Dokoła Związku Nauczycielstwa Polskiego rozpełtała się ostatnio burza. Zarzuty, które są stawiane tej organizacji można by sformułować w dwóch punktach: 1) czynne angażowanie się w politykę po stronie t. zw. frontu ludowego; 2) czynną akcją antyreligijną, przede wszystkim na odcinku religii katolickiej.

Zarzuty są oczywiście ciężkie. Bo chyba można uznać za zasadę że: po pierwsze organizacja nauczycielska nie powinna brać udziału w czynnej polityce, zwłaszcza zaś nie powinna organizować obozu, który nie może się oczyścić od zarzutu pozostawania w związku z akcją międzynarodową i pod wpływami Moskwy.

Po drugie — nie trzeba chyba dowodzić, że podważanie ducha religijnego w narodzie polskim, a zwłaszcza na wsi — nie mówiąc już o względach ściśle religijnych — jest olbrzymim niebezpieczeństwem dla państwa, ułatwia bowiem wpływy komunistyczne, podważa jedną z najsilniejszych spójni w narodzie, zrywa z tradycjami kultury polskiej. Można twierdzić z całą pewnością, że propaganda bezbożnictwa to torowa nie drogi bolszewizmowi.

Zarzuty są ciężkie. Jak się przedstawia rzeczywistość?

Przełamyamy numery „Dziennika Porannego”, pięciogroszowego pisma, będącego organem ZNP. Dziennik ten nie zamieszcza prawie całkiem politycznych artykułów wstępnych. Każdy wie jednak z praktyki, że o kierunku pisma decyduje nie tylko wielkie „wstępniaki”. Również dobrze mówią o tym małe wzmianki, dobór materiału informacyjnego, tytuły i t. p. Gdy się czyta „Dziennik Poranny” nie ulega wątpliwości, że zarzut pierwszy przynajmniej w stosunku do osób tam piszących jest słuszny. O próbie powstania w Chinach pisze się, że „Chiny się budzą”, w sprawie hiszpańskiej jest gorąca tendencja antypowstańcza, o naszych sprawach wewnętrznych może mówić ostry atak np. na „Myśl Polską” i wszystkie organy jej poddane, pozytywny stosunek do t. zw. „związków pacyfistycznych” w rodzaju osławionej już dzisiaj „Ligi Obrony Czołwieka i Obywatela” i t. p. Gdybyśmy postawili linię demarkacyjną między młodą „prawomyślnymi” a „nieprawomyślnymi” to bodaj nawet „Legion Młodych” znalazł by się po stronie „faszysmu” (termin ten przykleja się na prawo i lewo całkiem jak w prasie komunistycznej). Dla obiektywizmu musimy dodać, że owszem — znaleźliśmy parę wzmianek, twierdzących, że w gospodarce sowieckiej nie wszystko jest idealne. Znacznie natomiast jest cieplejszy ton w kwestjach oświaty. Np. „W Sowietach ginie analfabetyzm”.

Tak się przedstawia sytuacja, jeśli chodzi o zarzut natury politycznej.

A teraz zarzut drugi: zarzut antyreligijności. O, na ten temat pisze się dużo, wyjątkowo i niepokojąco dużo. Istotnie nie trzeba oddać sprawiedliwość, że w różnych i jaskrawych hasłach bezbożnych (Precz z Bogiem! Wyrzucić religię ze szkół! Religia — opium dla ludu) nie znajdziesz w piśmie. Ale oto jak określa „Dziennik Poranny” stanowisko Związku w tej sprawie:

Wiadomo powszechnie, jakie jest stanowisko całego nauczycielstwa w sprawie religii. Ni komu nie śni się z nauczycielstwa, aby komukolwiek odbierać religię, aby w kałozach wchodzić do najcięższego ludzkiego uczucia, jakim jest jego stosunek do Boga, a w konsekwencji i do religii. Pozostawia to nauczycielstwo własnej decyzji i własnemu pasowaniu się z sumieniem zdala od wszystkiego, co mogłoby świadczyć o nacisku i terrorze wewnętrznym.

Takie jest stanowisko wychowawców młodzieży. „Pozostawić własnej decyzji i własnemu pasowaniu się z sumieniem zdala od wszystkiego, co mogłoby świadczyć o nacisku i terrorze wewnętrznym”. Wszystko zależy od tego, gdzie się zaczyna „nacisk” i „terror” a gdzie się kończy wychowanie. Przeprowadzenie tej granicy może być różne. Najdalej posunęły liberalizm wychowawczy stawiał by prawdopodobnie postulat chrztu do piero po dojściu do pełnoletności. Oczywiście autorzy, piszący w „Dzienniku Porannym” nigdzie wyraźnie nie stawiają tego postulatu, natomiast na podstawie ich stosunku do kleru można by sądzić, że w każdym razie chcieliby młodzież całkowicie wyeliminować z pod jego wpływów księży.

Dosłownie w każdym numerze czyta

my napaści utrzymane w niesłychanie ostrym tonie na kler. Nie na tego czy innego księdza, lecz na cały kler polski, zaczynając od prymasa, a kończąc na proboszczach i prefektach. Zarzucają mu w kółko wsteczność, obskurantyzm, przewrotność, ba! nawet pozostawanie na usługach Moskwy (Nr. z 19 bm.). O soezystości tych artykułów, a jest ich w każdym numerze po kilka, niech znowu świadczą choćby tytuły:

„W mroki obskurantyzmu spycha Polskę jednolity front czarnej reakcji”.

„Prowokacyjne orędzie ks. proboszcza Krefla po parafian Tucholskich”.

„Ks. Kaczyński twierdzi, że nie finansował „Oazy” ani żadnej innej restauracji”.

„Pobożny frazes w trosce o osobistą wygodę”.

„Niewłaściwy „występ” Prymasa Polski”.

„Polityczne żebractwo” i t. d. i t. d. — tych kilka kwiatków zostało zebranych dosłownie z kilku numerów „Dziennika Porannego” — i tak jest codziennie. Co się zaś dzieje w samych artykułach — nie ma co nawet mówić.

Oczywiście, formalnie nie jest to walka z religią, to jest walka z klerem. Chcielibyśmy jednak spytać, kto dziś w Polsce walczy otwarcie z religią? Nawet komuniści nie!

Tymczasem, o ile się prowadzonej akcji nadaje ten ton, na który sobie pozwala „Dziennik Poranny” nie może być mowy, aby zarzuty godzące w kler nie dotknęły równocześnie religii, by nie

obalały autorytetu księży już nie tylko jako ludzi, ale jako reprezentantów pewnego wyznania i jego nauczycieli.

Rola księży i nauczycielstwa na wsi jest podobna do siebie. Są to w wielu miejscowościach jedyni przedstawiciele inteligencji, którzy obcuje z ludem, mogą i powinni wpłynąć na jego wychowanie, rozwój kulturalny. Ten monopol na kontakt z szerokimi warstwami ludności wiejskiej stwarza szaloną pokusę dla partii politycznych, pokusę wykorzystania aparatu, istniejącego dla innych celów, celów politycznych.

Nie jestem bowiem tak wielkim pesymistą, abym powiedział, że dzisiejsze fatalne stosunki pomiędzy klerem i nauczycielstwem są wywołane wyłącznie antyreligijnymi tendencjami części ZNP, z jednej strony, a ciemnotą i obskurantyzmem z drugiej strony.

Ani poziom i inteligencja kleru nie są tak niskie ani nastroje antyreligijne wśród nauczycielstwa tak powszechne, aby te stosunki nam się przez to tłumaczyły.

Jest to w dużym stopniu wynik nieostrożnego łączenia z jednej strony religii, a z drugiej strony nauki z polityką. Cały kler ma na sobie pieczęć endecką. Do walki z endeckością kleru i jego wpływami na ludność zostało wciąż nięte nauczycielstwo, a więc ludzie, którzy z podobnych przyczyn co i księża nie powinni zajmować się polityką. Skutek tego wszystkiego jest jaki? A no ten, że podczas, gdy nasz Minister Spraw Zagranicznych szczyci się neutralnością Polski, jeżeli chodzi o szerzenie nastrojów „wojen religijnych” na terenie międzynarodowym, to tymczasem u nas wewnątrz państwa narastają nastroje prawdziwej wojny religijnej ze szkodą nauki, wychowania i moralności narodu.

Sprawa odpolitycznienia kleru w Polsce jest naprawdę wielką sprawą, od której może zależeć zdrowie moralne całej katolickiej części narodu.

Akcję podjętą w tym kierunku powitalaby z uznaniem najlepsza część społeczeństwa katolickiego, gdyby były z niej wyeliminowane wszystkie momenty o posmaku antyreligijnym i gdyby akcja ta nie zdradzała pokrewieństwa z „frontem ludowym”.

Akcja o odpolitycznienie nie powinna być łączona z żadną inną akcją polityczną, z żadną walką o wpływy czy coś podobnego.

Nauczycielstwo polskie dla akcji odpolitycznienia kleru w Polsce mogłoby być bardzo pomocne, ale tylko wówczas, gdyby samo było wzorem apolityczności i nie popełniało tych błędów, które w innych chce zwalczyć.

L. T.

Choinka w Prezydium Rady Ministrów

Wczoraj po południu odbyła się, z inicjatywy Pani Premierowej Składkowskiej, w gmachu Prezydium Rady Ministrów tradycyjna choinka dla 400 dzieci funkcjonariuszów Prezydium Rady Ministrów i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Dzieci zostały przez Panią Premierową obdarowane. Zdjęcie nasze przedstawia fragment „uroczystości choinkowej”. Na lewo widoczna jest w gronie dziewczynek P. Premierowa Składkowska.

Czang-Kai-Szek wolny

Czang-Sue-Liang okazał skruchę

SZANGHAI. (Pat). Havas donosi z Szanghaju, że marszałek Czang Kai Szek został uwolniony. Przybył on wraz ze swą małżonką do Nankinu samolotem z Lojang. Wszystkie osoby zatrzymane w swoim czasie w Sian Fu w tej dziedzinie minister spraw wewnętrznych Cziang Tso Pin oraz wiceminister wojny gen. Cze No Czeng przybyli już do Lojang.

SZANGHAI (Pat). Wracającego do Nankinu Czang Kai Szeka powitała ojcynie na lotnisku 200 - tysięczny tłum. Uwolnienie swe — oświadczył marszałek — zawdzięczam w dużej mierze odwadze i taktowi mej żony.

Czang Sue Liang, po przybyciu do Nankinu wystosował do Czang Kai Szeka pismo, w którym oświadcza: jestem nieokrzesanym i niekulturalnym wieśniakiem i dlatego popełniłem czyn nie rozważny i zbrodniczy. Skruszony przybywam za panem do Nankinu, aby odczekać kary, odpowiadającej mej zbrodni. Przyjmę nawet śmierć, jeżeli będzie ona korzystna dla mego kraju. Niech pan nie da się odwieść uczuciom lub przyjaźni do traktowania mnie tak, jak zasłużyłem.

Stan obłędzenia w Nankinie i innych miastach chińskich będzie zniesiony w niedzielę.

Prasa chińska ocenia załatwienie sprawy jako zwycięstwo oświeconej opinii publicznej nad militarystką. Panuje przekonanie, że pozostanie Czang Sue Lianga w Nankinie świadczy, iż pogodzenie się jego z Czang Kai Szkiem jest zupełne.

SZANGHAI (Pat). Donoszą z Nankinu, że marszałek Czang Kai Szek przyjął o godz. 18 niektóre osobistości oficjalne. Marszałek oświadczył, że 12 grudnia marsz. Czang Sue Liang przedstawił mu 6 żądań, domagając się niezwłocznie ich akceptowania. Czang Kai Szek odpowiedział na to, że dyktatura personalna w Chinach nie istnieje i że nie mógłby zagwarantować postawionych żądań, a poza tym odmawia wogóle prowadzenia rokowań w podobnych okolicznościach. Wówczas Czang Sue Liang zażądał stanowisko mniej ostre, uznał swój błąd i

nawet okazał wzruszenie po przeczytaniu w dziennikach notatek o amsażku Czang Kai Szeka, stwierdzając, że cieszy się on serdecznymi uczuciami społeczeństwa chińskiego.

Następnego dnia Czang Sue Liang nie ośmielił się przekroczyć progu mieszkania marszałka Czang Kai Szeka. W końcu, marszałek widząc skruchę Czang Sue Lianga, zgodził się go przyjąć i wtedy rozpoczęły się rozmowy, które doprowadziły do uwolnienia Czang Kai Szeka, bez stawiania żadnych warunków.

„Nowa Gospoda“

Wilno, Niemiecka 1

Niniejszym składa Szanownej Klienteli najlepsze życzenia

ŚWIĄTECZNE i NOWOROCZNE

W Hiszpanii bez zmian

SALAMANKA (Pat) — Komunikat głównej kwatery powstańczej podaje, że wojska powstańcze zajęły w prowincji Cordoba miejscowości Montoro i Villa del Rio. Oddziałom armii południowej udało się rozbić na froncie Cordoby nielawno przybyłe kolumny między narodowe. Komunisty stracili ponad 300 zabitych i znaczny materiał wojenny. Montoro ma poważne znaczenie strategiczne, gdyż znajduje się tam główna kwatera południowej armii czerwonej. Na frontach północnych lekko ogień artylerii i piechoty.

MADRYT (Pat) — Rada obrony Madrytu ko-

munikuje dziś w południe: Na froncie madryckim nie zanotowano żadnych operacji. Wojska rządowe po posunięciu się na odcinku na zachód od Boadilla i Delmonte umacniają i fortyfikują swe pozycje. Artyleria i lotnictwo powstaniec bombardowały centrum stolicy. Gmach centrali telefonicznej został uszkodzony wielo pociskami. Bomby lotnicze spadły na ulice Alcalá i Sevilla. Liczne ofiary wśród ludności cywilnej jest znaczna. W pobliżu dworca Talavera de la Reina oddział 12 milicjantów wyszedł w powietrze połączony z 23 wagonów, załadowanych sprzętem wojennym. Na froncie aragońskim powstańcy usiłowali atakować na odcinku Barbastro, lecz atak ich został z łatwością odparty.

Hiszpańskie okręty rządowe zajęły parowiec niemiecki

BERLIN (Pat) — Urzędowo donoszą: Według nadeszłych tu wiadomości, hiszpańskie okręty rządowe zajęły parowiec niemiecki „Palos”, należący do oideubursko - portugalskiego towarzystwa okrętowego w pobliżu Bilbao, lecz nie na wodach hiszpańskich i zaprowadziły go do Bilbao. Parowiec znajdował się w drodze z Hamburga przez Rotterdam do portów hiszpańskich. Ładunek jego nie zawierał ani pośredniego ani bezpośredniego materiału wojennego. Zarządca w celu uwolnienia parowca zostały już wydane. Oczekuje się że jeszcze przed wejściem w życie tych zarządzeń, czerwoni władcy opamiętają się i zwolnią bezprawnie zatrzymanego parowiec z nienaruszonym ładunkiem i 3-ma znajdującymi się na pokładzie pasażerami.

Z Ameryki na pomoc Hiszpanom

NOWY YORK (Pat) — Partia socjalistyczna w Nowym Yorku ogłosiła odezwę, werbującą ochotników dla niesienia pomocy rządowi hiszpańskiemu. W najbliższych dniach do Hiszpanii ma wyjechać 35 ochotników. Partia socjalistyczna ma zamiar utworzyć oddział, złożony z 50 ludzi i zebrać 50 tys. dolarów na jego wyekwipowanie.

Humanitarny komitet

LONDYN (Pat) — W Londynie utworzony został komitet, którego zadaniem będzie zbieranie informacji i koordynowanie wysiłków, celem złagodzenia okrucieństw wojny domowej w Hiszpanii. Na czele komitetu stoi księżka Atholl.

Ciekawy eksperyment Equadoru Osadzenie komunistów na bezludnej wyspie

NOWY YORK (Pat) — „New York Times” donosi z Gwayaquil, że rząd republiki Equador wysłał na wyspę Floreana — jedną z archipelagu Galapagos, wszystkich aresztowanych ko-

Nowy nuncjusz papieski w Warszawie

RZYM (Pat). Papież mianował nuncjuszem w Warszawie msgr. Cortesi, do tychezasowego nuncjusza w Buenos Aires.

Nie będzie amnestii w Austrii

WIEN (Pat). Szeroko zakrojona amnestia polityczna której domagały się austriackie koła narodowo - socjalistyczne nie będzie ogłoszona. Rząd postanowił zwrócić się tylko do Prezydenta republiki o ulaskawienie około 100 więźniów politycznych, w tej liczbie 40 narodowych socjalistów, internowanych w obozie koncentracyjnym w Woellersdorffie po zamachu stanu w czerwcu 1934 roku.

Podarunek gwiazdkowy Rzeszy dla niezamożnych

BERLIN (Pat) — Z inicjatywy partii narodowo-socjalistycznej rząd Rzeszy przyjął ustawę, zwalniającą wszystkie osoby i ich spadkobierców, które przed dniem 1 stycznia 1935 r. korzystały z zapomóg socjalnych, udzielanych przez kasy publiczne od spłacenia powstałych w ten sposób długów. Ustawa ta stanowi jedno razowy wyjątek i pomyślana jest jako podarunek świąteczny dla osób niezamożnych, a przede wszystkim dla członków t. zw. starej gwardii partyjnej.

Długotrwały strajk

LILLE (Pat) — Strajk w przemyśle metalurgicznym trwa w dalszym ciągu w spokoju. W okresie świąt rokowania stoją na martwym punkcie. Jak sądzi porozumienie nie będzie osiągnięte w roku bieżącym.

Konsulat rumuński w Addis-Abebie

BUKARESZT (Pat) — Jak słychać, rumuńskie ministerstwo Spraw zagranicznych poinformowało rząd włoski o decyzji swej utworzenia konsulatu rumuńskiego w Addis Abebie. Koła międzynarodowe zapewniają, że decyzja ta zapadła po rozmowie ministra spraw zagranicznych Antonescu z królem.

Burza na polskim wybrzeżu

PUCK (Pat) — W dzień wigilijny i częściowo przez pierwsze święto trwała na morzu polskim huraganowa burza. Wicher dał z północno-zachodniej strony. Siła wiatru dochodziła do 10 m. na sekundę. Na wybrzeżu większych szkód nie zanotowano. W głębi Kaszub huraganowa burza połamała wiele drzew, uszkodziła dachy domów, przewracała ploty i pozrywała anteny.

Jeszcze Simpson.

PSYCHOZA zbieraczy pamiętek
NOWY YORK (Pat) — Poszukiwacze pamiętek, w które obfitują Stany Zjednoczone rzucili się ostatnio do miasteczka Blueidge Summit w stanie Pensylwania, a mianowicie do domku w którym urodziła się pani Wallis Simpson. Rozpoczął się istny rabunek „pamiętek”. Przerazony właściciel, w obawie, że poszukiwacze pamiętek rozdrapią mu jego posiadłość, zmuszony był drzwi zaryglować, sk na zabie deskami, a cały dom otoczył drutem kolczastym.

Orędzie papieskie ostrzega przed niebezpieczeństwem komunizmu

RZYM (Pat). W wigilię Bożego Narodzenia Papież Pius XI-ty wygłosił przed mikrofonem radia watykańskiego orędzie, skierowane do świętego kolegium, episkopatu, prałatów rzymskich, kleru i zarazem całego świata katolickiego.

Nawiązując do świąt Bożego Narodzenia Papież oświadczył m. inn., że w rocznicę tych wielkich świętych dni musi niestety połączyć we uczucia radości z uczuciem gorącego smutku, wywołane go złem, które tak szeroko rozpostarło się nad ludzkością, społecznością cywilną zwaną i kościołem. Zło to wskazuje wszystkim na groźne i poważne niebezpieczeństwo, nakazując jednocześnie aktywną czujność i zjednoczenie ludzi dobrej woli w obliczu wysiłków propagandowych, skierowanych przeciw najświę-

szym wartościom społeczeństwa, rodziny i jednostki. Do tegorocznych świąt Bożego Narodzenia miesza się szczególnie bolesna nuta wypadków hiszpańskich. Patrząc na wojnę domową w Hiszpanii, nadal sięgającą spustoszenia i rozpowszechniającą dzieło nienawiści, odnosi się wrażenie, że propaganda, o której była mowa, chciała dokonać najwyższego eksperymentu, wprawiając w ruch na terenie Hiszpanii swe wywrócone siły, rozprzestrzeniające się również i po całym świecie. Jest to ostrzeżenie największe z tych, jakie kiedykolwiek zostały rzucone. Ostrzeżenie dla świata, dla Europy, dla cywilizacji chrześcijańskiej. Są to fakty i zapowiedzi przerażające, obrazujące to, co stało by się z całym światem, gdyby natychmiast nie zastosowano środków ochronnych.

Pod groźbą zbrojeń niemieckich

Szwajcaria na gwałt zbroił się i fortyfikuje

PARYŻ (Pat). Od dłuższego czasu prasa francuska podaje alarmujące wiadomości na temat zbrojeń niemieckich w Trójkącie, jaki tworzy granica francusko-niemiecka — szwajcarska w pobliżu Bazylei.

Nadzwyczajny korespondent „Intransigeant” Boursie podaje dziś sensacyjne

i nowe informacje, donosząc, iż w istocie rzeczy od pewnego czasu społeczeństwo szwajcarskie i koła polityczne Szwajcarii żyją ciągle pod groźbą zbrojeń niemieckich. Szwajcarzy czynią gorączkowe przygotowania celem zabezpieczenia swego stanu obrony narodowej. W tych dniach zostały utworzone specjalne oddziały graniczne, rekrutowane z ochotników rezerwistów i techników bezrobotnych ulokowane mniej więcej w promieniu 20 km. od Zurychu w kierunku Szafuzy. Poza tym, jak stwierdza korespondent, począwszy od 21 grudnia oddziały szwajcarskie, ulokowane wzdłuż granicy niemieckiej, przystąpiły do gorączkowych prac fortyfikacyjnych. Wszystkie siły szwajcarskie na tym odcinku zajęte są kopaniem okopów i przeprowadzeniem umocnień. Naturalnie prace te otoczone są ścisłą dyskrecją. Korespondent zaznacza, iż według informacji, jakie posiada Szwajcaria, mimo, że oddziały Reichswehry stacjonowane są w Czarnym Lesie, to jest mniej więcej około 40 km. od granicy szwajcarskiej, jednakże całe pogranicze niemieckie jest obsadzone doborowymi oddziałami szturmowymi, będącymi od pewnego czasu w stanie pogotowia bojowego.

K. GORZUCHOWSKI, Zamkowa 9
Poleca zegarki szwajcarskich fabryk, wyregulowane z gwarancją. Wyroby złote i srebrne papierońnice, najnowsze fasony.
Solidna naprawa. Ceny konkurencyjne.

PRZY HEMOROIDACH
CZOPKI I MASŁO „VARICOL”
CIEŚNIEC

Nowa Biblioteka
(WYPOŻYCZALNIA KSIĄZEK)
zaopatrzona w aktualne nowości beletrystyczne oraz lekturę dla młodzieży
Mickiewicza 24 m. 5
— Ceny bardzo przystępne —

przyrodniczym katedrę statystyki matematycznej i na wydziale weterynaryjnym katedrę chemii ogólnej i fizjologicznej.

W UNIWERSYTECIE POZNANSKIM na wydziale humanistycznym katedrę Słowian Zachodnich.

W SZKOLE GŁÓWNEJ GOSPODARSTWA WIEJSKIEGO w Warszawie na wydziale leśnym katedrę biometrii leśnej.

W dniu 23 bm. ogłoszono rozporządzenie ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego o utworzeniu niektórych katedr i zakładów naukowych w szkołach akademickich.

Rozporządzenie to tworzy:
W UNIWERSYTECIE JAGHELLOŃSKIM w Krakowie na wydziale prawa I katedrę ekonomii politycznej.

W UNIWERSYTECIE JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO w Warszawie na wydziale matematyczno-

Potworna zbrodnia w wieczór wigilijny pod Olkienikami

We czwartek, 24 bm. mieszkańcy wsi Czyżuny, gminy olkienickiej, wstrząsnęci ci zostali nienotowaną zbrodnią. Ofiarą jej padło 5 mieszkańców tej wsi: Jan Czernowski, Józef Woronowski, Wincenty i Sylwester Dziedzielewicze oraz Marian Dudum.

TMEM NIESŁYCHANIEJ ZBRODNI — BYŁA ZEMSTA.

Dokonali jej dwaj bracia Jankowscy — Popławscy, byli mieszkańcy tej wsi, którzy zrzuceniem losu zostali z tej wsi wyeksmitowani i przebywali ostatecznie na terytorium Litwy.

W swoim czasie we wsi tej władał sporą działką gruntów i wielkim, jak na stosunki wiejskie, gospodarstwem niejaki Jankowski — Popławski. Miał on pięciu synów, lecz ze wszystkimi żył w niezgodzie. Jak opowiadają sąsiedzi, stary Jankowski ostatnie lata przed śmiercią dużo pił i wszedł w przyjaciel skie kontakty z ludźmi, co do których synowie jego mieli animozje. Zadłużył się u nich, a rezultat był taki, że sporządził testament.

WYDZIEDZICZAJĄCY SYNÓW.

Treść testamentu stała się wiadomą dopiero po śmierci starego. Wydziedziczeni synowie zbiegli ze wsi. Jeden z nich od razu przeniósł się do Litwy. We wsi pozostał jeden — Józef Jankowski — Popławski, który wszczął proces przeciwko spadkobiercom swego ojca.

Proces ten przegrał. Kilka osób świadczyło przeciwko niemu.

— Oni mnie zgubili, — żalił się przed przyjaciółmi. — Żeby nie oni, wygrałbym to, co jest i powinno być moje. Zemsta moja ich nie minie.

Istotnie, przed rokiem

USIŁOWAŁ ZASTRZELIĆ JEDNEGO ZE ŚWIADKÓW

Zamach był nieudany. W obawie przed odpowiedzialnością karną i drugi Jankowski zbiegł do Litwy. Odtąd we wsi o nich nie słyszano. Powszechnie sądzono, że zrezygnowali ze swych pretensyj. Mniemanie było niesłuszne. Za koronem w głowie Józefa Jankowskiego i jego brata dojrzał straszny plan krwawej zemsty.

Przyszła tragiczna noc wigilijna. W domach szykowano się do łania się opłatkiem. Do wsi, od strony parokanów zbliżyły się cobykiem dwie sylwetki. Byli to bracia Popławscy. W kieszeniach mieli naładowane rewolwery.

Otworzyły się drzwi domu Jana Czerniakowskiego. W rękach przybyłych błysnęła stal rewolwerów. Józef Jankowski zmierzł do Czerniakowskiego.

ROZLĘGŁO SIĘ 5 STRZAŁÓW.

Czerniakowski padł na podłogę. Po chwili nie żył. Mordercy opuścili dom Czerniakowskiego i weszli z kolei do mieszkania następnej ofiary, gdzie powtórzyła się identyczna scena. Strzelał Józef Jankowski — Popławski. Znowu odano 5 strzałów. Poszli dalej. W ten sposób, niosąc śmierć, odwiedzili 4 domy. W jednym zamordowali dwóch braci Dziedzielewiczów.

Po dokonaniu straszliwej zbrodni mordercy zbiegli w kierunku granicy litewskiej.

Jak opowiadają sąsiedzi, sprawcy zbrodni nie strzelali do ludzi niezamieszanych w ich sprawie. W jednej izbie było kilka osób, lecz wszystkie 5 strzałów oddane zostały do jednej. Charakterystyczne jest, że zbrodniarze do każdej

ofiary oddali równo po pięć strzałów.

Wrażenie, które sprawiła krwawa zbrodnia w całej okolicy jest nie do opisania.

Na miejsce wypadku niezwłocznie przybyli przedstawiciele władz sądowo śledczych na czele z komendantem policji powiatowej. Szybko zarządzony pościg nie mógł jednak przynieść oczekiwanego wyniku. Granica była zbyt blisko.

(c)

Wypłacanie pensji orderowej Kawalerom „Virtuti Militari“

Kasy Urzędów Skarbowych otrzymały polecenie wypłacenia, począwszy od dnia 2 stycznia 1937 r., pensji orderowej za rok 1937 kawalerom orderu wojennego „Virtuti Militari“.

Pensja ta będzie wypłacana przez najbliższe kasy Urzędów Skarbowych, zaleźnie od miejsca zamieszkania — również i tym kawalerom wojennego „Virtuti Militari“, którzy swoje nowe adresy zgłosili w biurze kapituły orderu do dnia 15 bm.

Kawalerom orderu wojennego „Virtuti Militari“, pozostającym w czynnej służbie wojskowej, pensja orderowa będzie wypłacana przez właściwych płatników.

Przed świętami Bożego Narodzenia

Reproduujemy trzy zdjęcia, przedstawiające charakterystyczne, uchwycone na gorąco przez naszego fotoreportera, obrazki z przedświątecznego ruchu handlowego. Przedmiotem tego handlu są, jak widzimy, produkty, związane tradycyjnie z dniem wigilijnym. A więc: zdjęcie Nr. 1 przedstawia fragment z przedświątecznego handlu grzybami suszonymi, na zdjęciu Nr. 2 widzimy orzechy, cytryny, śliwki, jabłka, pomarańcze i figi, w momencie dokonywania przedświątecznych transakcji handlowych. Zdjęcie Nr. 3 przedstawia choinki wigilijne, z których zwisają całe pęki oryginalnych szyszek.

Wieści z Nadbałtyki

LITWA

— **ZAMKNIĘCIE SZKOŁY T-WA „POCHODNIA“.** Dnia 15 grudnia r. b. kierowniczka szkoły T-wa „Pochodnia“ w Bieniunach (pow. olicki) otrzymała za wiadomości, że na skutek zmniejszenia się ilości dzieci szkoła z dnia 1 stycznia r. 1937 zostanie zamknięta, a kierowniczka zwolniona z zajmowanego stanowiska.

W związku z powyższym ogólna liczba dzieci w polskich szkołach początkowych na prowincji (poza Kownem i Poniewieżem) ze 133 spada do 99.

— **TARCIA POLITYCZNE W KŁAJPEDZKIEJ IZBIE ROLNICZEJ.** W tych dniach w Kłajpedzie odbyło się pierwsze posiedzenie nowoobranej Izby Rolniczej. Na prezesa został obrany rolnik Wanagas.

Po obraniu prezydium przedstawiciel frakcji litewskiej zapytał prezesa, dla czego nie używa on języka litewskiego, na co prezes odpowiedział, że czyni on to dla oszczędzenia czasu. Następnie Żwilius zapytał, czemu w czasie skupowania bydła i świń na eksport do Niemiec, czyni się różnice polityczne i płaci się niejednakowe ceny. Prezes Wanagas wyjaśnił, że kontyngent eksportowy bydła do Niemiec jest już zakończony i w obecnej chwili trudno o tym dyskutować.

— **ZAMACH NA SZKOŁĘ „POCHODNIA“.** „Liet. Aidas“ donosi, że dnia 16 bm ok. godz. 20 do okien szkoły T-wa „Pochodnia“ w Bobtaich nieznani sprawcy oddali dwa strzały. Okna były od zewnątrz zamknięte na okiennice, kule wybiły szyby i odbiły się o przeciwległą ścianę. W tym samym domu mieszkają również lokatorzy, którzy nie zwrócili jednak uwagi na cię strzały. W tej sprawie wszczęła dochodzenie miejscowa policja.

— **EMERYTURY LITERATÓW.** Od dnia 1 stycznia została przyznana dożywotnio pensja pisarzowi L. Girze — 500 lt. miesięcznie i ks. Milinkasowi — 400 lt. miesięcznie, zaś Pyragajli sownie po 35 lt. miesięcznie od 1 listopada br.

— **Z OKAZJI TEGOROCZNEJ AMNESTII ZWOLNIONO** z więzienia w Kłajpedzie m. in. 8 Niemców kłajpedzkich skazanych w słynnym procesie Neumanna na ciężkie więzienie. Ze skazanych w tym procesie pozostaje jeszcze w więzieniu 45 osób, które, jak przypuszczają również objęte zostaną amnestią.

ŁOTWA

— **ROZWÓJ RYGI** według ostatnio zamieszczonego w „Briwa Zeme“ artykułu postępuje stale naprzód.

M. in. wytwórczość przedsiębiorstw przemysłowych w Rydze, która w roku 1933 wyrażała się kwotą 206 milionów latów, osiągnęła w r. 1935 kwotę Łs. 274 mil. Jednocześnie wzrosła ilość robotników, zatrudnionych w przemyśle i innych przedsiębiorstwach. Podczas, gdy w roku 1933 ilość ta wynosiła 46.315 osób, to w r. 1935 osiągnęła cyfrę 61.675. Zużycie energii elektrycznej z 78 mil. kilowatów, w roku 1933 wzrosło do 97 mil. w roku 1935.

Jeśli chodzi o ruch wewnętrzny w stolicy, to charakteryzują go następujące cyfry; w roku 1933 tramwajami przewieziono 35,6 mil. pasażerów a autobusami — 21,8 mil; natomiast w roku 1935 — tramwajami — 38,1 mil. i autobusami — 24,6 mil.

Przyływ ludności do stolicy z prowincji i z zagranicy jest coraz większy. W roku 1934 w hotelach ryskich przenoceowało 70.112 osób. W roku 1935 — 93.000. Tak samo wzrasta liczba letników nad morzem. W roku 1933 zarejestrowano 444 28.580 osób, w r. 1935 — 34.820.

FINLANDJA

— **POROZUMIENIE GOSPODARCZE NIEMIECKO-FINLANDZKIE.** Zakończona została rokowania o przedłużeniu układów handlowych i układu płatniczego między Niemcami a Finlandią. Nowe porozumienie zmierza do rozszerzenia wzajemnego obrotu; poza tym Finlandia obniża cła od importu samochodów i części samochodowych z Niemiec.

PIJCIE TYLKO PIWO LWOWSKIE

Eksportowe (jasne) — Bawar (ciemne)

Zastępca na województwo nowogródzkie

F. Cuklerman — Baranowicze, Senatorska 8

Najpierw wódeczka potem... pogotowie

Tegoroczna wigilia sprawiła miłośnikom tradycji — niemiłą niespodziankę. Zima była ogołociona, a śniegu — niewiele więcej, niż w... lipcu.

Brak odpowiedniej dekoracji świątecznej, do której nawykło oko, nie wpłynął jednak na przygotowania przedświąteczne. Ruch na rynkach, w sklepach i magazynach bardzo intensywny a obroty handlowe, podobno nie najgorsze zwłaszcza w firmach chrześcijańskich.

Ostatniego dnia przed świętami na rynkach szczególnie rybnym zapanował taki ton, że trudno sobie wyobrazić, a ceny na ryby, wbrew cennikom, zrobiły prawdziwy wyścig.

Względnie zły „interes“ przedświąteczny zrobili złodzieje, bowiem polleja przyszykowała im na „gwiazdkę“ niespodziankę. Co niebezpieczniejszych wylapano i osadzono na wigilii w areszcie centralnym. Taka „profilaktyka“ policyjna rokuje zmniejszenie się ilości kradzieży świątecznych i pozwala całym rodzinom udać się spokojnie do kościoła.

Pantusie, które nie przygotowały prezoru nie na święta, „polskiego krupnika“ albo wina jabłecznego, wypełniały szelknie sklepy win i wódek. Kupowano za gotówkę i za ordery... Handel „orderowy“ szedł, co można było łatwo stwierdzić, z całym impetem, świadcząc niejako o pewnych „przywilejach“ świata urzędniczego.

Zresztą ordery nie są przywilejem tylko branży alkoholowej. W przeddzień wigilii spotkałem znajomego.

— To widzisz, — pokazywał — order na bućki, to — order na płaszcz, to — na wino, to — do znanej firmy sprzedającej artykuły spożywcze i delikatesy, a to — na kalosiany...

Wielki popyt na wyroby alkoholowe dał pewien wynik w postaci t. zw. „pokłosa poświątecznego“. W tym roku, jak zawsze, w ciągu 2 dni świąt, szczególnie intensywnie pracowało pogotowie ratunkowe. Nie żart: 32 interwencje podczas bójek i awantur świątecznych.

Lista poszwankowanych jest wcale pokazna:

Już w piątek wieczorem w szkole tańców przy ul. Mickiewicza 22 podniecone alkoholem temperamenty niektórych „tancerzy“ znalazły upust w nożownictwie. Opatrzono poranionych muzyka Henryka Szematowicza (Tomasza Zana 16) oraz Czesława Jarmulowicza (Szkaplerna 36).

Ciekawe jest że w czasie bójek świątecznych feralnie zaznaczyła się przysłowiowa trzynastka. Przy zestawieniu adresów porażonych i po tuczonych podczas bójek okazało się, że wielu z nich mieszka w domach oznaczonych tym feralnym numerem.

Krótki wycinek ze spisu ofiar wypadków świątecznych.

Zostali poszwankowani: Piotr Milewski (Z. Warszawski 13), Bolesław Grygorowicz (Stara Grzybińska 13), Stefan Narkiewicz (Żelazna Chatka 13), Witold Krećko (Niemiecka 13) i Marcin Marcinkiewicz (Filarecka 13).

Grygorowicza i Narkiewicza pogotowie przewiozło do szpitala.

Do krwawej masakry doszło w Wigilii przy ul. Sadowej 17. W mieszącym się w tej kamienicy zajętym domu wywiązała się waleń bójka pomiędzy kilku „wstawionymi“ osobnikami. Krzyki wypełniły ulicę. Obudzeni sąsiedzi powybiegali z mieszkań. Przybyły z pierwszego komisariatu PP oddział policji, położył kres bójce. Pogotowie ratunkowe opatrzyło: handlarza Macieja Szerzeckiego, którego w stanie ciężkim przewieziono do szpitala, oraz małżonkę Helenę i Mieczysława Pol, reemigrantów z Niemiec.

Janina Strzeżańska (Zawalna 15) miała pecha. Będąc w goście na wigilii przy ul. Zawalnej 48 poczuła nagle bóle; zanim przyjechało pogotowie ratunkowe, przybył krajowi nowy obywatel. Sześćdziesiątka wraz z młodzieńcem przewieziono od cholinki do szpitala. Pani Strzeżańska, jak nas informują, tym się nie martwi!

słusznie sądzi, że dziecko, które przyszło na świat „na gwiazdkę“ może napewno leżeć na sześćdziesiątce gwiazdek w życiu.

Tragiczny wypadek wydarzył się w dzień wigilii przy ul. Łokieć 8, gdzie został przegnieciony przez ciężkie kloce padającego płotu 5 letni Aleksander Nowik, zamieszkały pod tym adresem. Chłopczyka pogotowie ratunkowe przewiozło do szpitala.

Na odcinku kradzieżowym zaznaczyła się świąteczna stagnacja. Osadzenie co groźniejszych „mistrzów“, za kratkami odleżało znacznie niebezpiecznieństwo. Większych kradzieży i włamań w święta nie było, a drobne — nie idą w rachubę, aczkolwiek dotkliwie odczuwane są przez poszkodowanych.

Wcale nieświąteczny dramat rozegrał się przy zauku Krawieckim, gdzie niejaki Mowsza Frydman (Nowogrodzka 71), człowiek nie mogący się poszczycić „anielsko czystą“ przeszłością bardzo ciężko zranił nożem swą kochankę Li-bę Wajsbordową (Krawiecki 6), którą przewieziono w stanie b. ciężkim do szpitala żydowskiego. Pokrajał również nożem znaną w policji

żebrażkę Raszę Himmelfarb, której pierwszemu pomocy udzieliło pogotowie.

R. Rydzowa (Krupnicza 3) wyeksmitowana została ze swego mieszkania wraz z trojgiem dzieci w wieku od 10 do 6 lat. Nieszczęśliwa matka podrzuciła dzieci na „gwiazdkę“ Zarządowi Miejskiemu. Dzieci wpiery przesłano do Izby Zatrzymań, a następnie do przytułków miejskich.

W przeddzień wigilii w lokalu Opieki Społecznej Zarządu Miasta wybuchł skandal. Wśród niezadowolonych interesantek znalazła się również niejaką Jadwigą Rozgunową (Zwierzyńca 16). W przystępie złości wybiła trzy szyby w lokalu Opieki i zbiegła pozostawiając pod okienką Opieki swą 8 letnią córeczkę — Helenę...

Poza tym zanotowano jeszcze kilka wypadków: Morduchowi Rejerowi (Szeptyckiego 8) jakiś wesoly gość wybił dwie szyby. Przy ul. Kalwaryjskiej 51 i Szańcowej 5 wybuchły pożary i musiała interweniować straż ogłowa.

Oto bilans wypadków świątecznych. Wpierył się alkohol, a następnie krew i łzy... (c)

Nieścistości w sprawozdaniu RWZA

W związku ze sprawozdaniem z działalności Rady Wileńskich Zrzeszeń Artystycznych, które ukazało się w „Kurjerze Wileńskim“ dnia 2 b. m., chciałabym zaznaczyć, że fragment dotyczący Studium Teatralnego został zredagowany bez mojego udziału, i że nieścistości i ew. nieporozumienia wynikłe z tego powodu, nie mogę ponosić odpowiedzialności.

Nieścistości tych jest sporo. Nazwa szkoły brzmiała nie Studium Drama tyczne (jak chce sprawozdanie RWZA) a Studium Teatralne. Nazwa ta jest ważna ze względu na charakter szkoły, która miała szkolić swoich wychowanków w dziedzinie teatru a nie specjalnie i wyłącznie w części składowej teatru, jaką jest aktorstwo. W żadnym więc razie nie można uważać Studium Teatralnego za wstęp do szkoły Dramatycznej, którą w tym roku RWZA. ma uruchomić.

Nieprawdą jest, jakoby PIST. przeprowadzał egzaminy w Studium. Uczniowie Studium chcą pracować w aktorstwie, jak zresztą wszyscy kandydaci do stanu aktorskiego, musieli składać egzaminy do ZASP. w Warszawie, jako eksterniści. Egzaminy te odbywały się w Państw. Instytucie Szt. Teatr., i przeprowadzane były przez profesorów tej uczelni, oraz delegatów ZASP. Surowość (moim zdaniem w części tylko słuszną) z jaką potraktowano na tym egzaminie wychowanków wileńskiego Studium, mogła wpłynąć ujemnie na rozwój zaledwie jednego działu pracy w Studium — przygotowywanie aktorów.

Przyczyną upadku Studium leży w tym, że

1-o poziom nauk, szczególnie teoretycznych był zbyt wysoki dla większości kandydatów (do 40 orii przywiązywało kierownictwo szczególną wagę). Program wymagał wyczerpanej pracy w ciągu lat trzech.

2-o wśród wileńskiej młodzieży nie udało się kierownictwu wyrobić przekonania, że in struktorska kulturalno - oświatowa, wobec szkoły rozrastających się teatrów amatorskich, jest również ważna, dająca zadowolenie artystyczne i możliwość zarobkowania.

Po sumiennym rozważeniu warunków lokalnych, kierownictwo uznało, że ani obniżyć poziomu nauk, ani ludzi bohatkami kariery aktorskiej, nie może i jasno tę sprawę uczniom przedstawiło.

Następstwa ze strony kierownictwa prowadziły bowiem nieuchronnie do popierania teatralnej tandety.

Z dwiema uczniami, które po tym oświadczeniu zostały, wykłady i ćwiczenia prowadzono do czerwca r. 1936 (a nie do 1 stycznia 1936 r. jak chce sprawozdanie). Nieloty z przyczyn od nas niezależnych, już nie w lokalu RWZA.

Myślę, że garść tych wyjaśnień może być ważna, choćby ze względu na czystą pamięć instytucji, o której zganie zawiadomiła RWZA swoich współpracowników za... pośrednictwem prasy.

Do tych wyjaśnień czułam się obowiązana jako jedna z organizatorów i kierowniczka pracy w tej „nieszczęsnej“ instytucji.

IRENA SZYMAŃSKA.

Nieudana kradzież tytoniu

W nocy 22 bm na szlaku kolejowym Wilno-Lida m. 11 km około przejazdu kolejowego w Czarnym Borze z pociągu zbiorowego, wychodzącego z Wilna o godz. 21 m. 15, nieujawnieni narazie sprawcy wyzuli z zamkniętego i zaplombowanego wagonu 6 skrzyń wyrobów tytoniowych ogólnej wartości złotych 4.067 gr.50. Skrzynie te nadane były w Wilnie przez Zakłady Sprzedaży Wyrobów Tytoniowych. Skrzynie nie znalazł robotnik Dorofeusz Astuszkó, zam. w Czarnym Borze. Po dostarczeniu skrzyń do Wilna stwierdzono brak w nich 3 kg 30 g ma chorki przedniej, wartości 39.60 zł. Po doko naniu oględzin skrzynie wysłano do miejsca przeznaczenia. Podejrzany o powyższą kradzież jest robotnik stacji towarowej Ludwik Pióro, zam. w Wilnie (Konduktorska 20), który wagon zamknął i po zakończeniu pracy w dniu 21 bm dotychczas nie powrócił do domu.

—(0)—

Znaczna kradzież skór w Baranowiczach

Dnia 22 bm w Baranowiczach skradziono u Turckiego (Mińska 7) za pomocą wybiła szyby skórki futrzane w ilości 769 sztuk i 109 złotych gotówką, łącznie na złotych 2339. Zaw dzieczając energicznie prowadzonemu dochodzeniu policyjnemu po kilku godzinach odnaleziono na skradzione skórki u Abrama Aroza Mitelberga, złodzieja z Warszawy (Brzeska 3 m. 7—Warszawa).

—(0)—

Dozór nad mięsem i przetworami mięsnymi

W Dzienniku Ustaw Nr 92 z dnia 23 bm, o głozone rozporządzenie ministra opieki społecznej, wydane w porozumieniu z ministrem rolnictwa i reform rolnych i ministrem przemysłu i handlu, o dozorz nad mięsem i przetworami mięsnymi.

Rozporządzenie to dotyczy mięsa, przeznaczonego do sprzedaży lub innego obiegu dla spożycia i przetworów mięsnych jak wędliny, konserwy, potrawy i wyroby mięsne.

Rozporządzenie zawiera szczegółowe przepisy, dotyczące preparowania i sprzedaży mięsa i wytworów mięsnych.

Samowola majątku Szemietowszczyzna

Na wokandzie sądu odwoławczego w Wilnie figurowało kilka „defraudacji“ leśnych.

Jakiś wieśniak ścigał z „pańskiego“ lasu kilka sztuk sosen. Inny zrabował parę drzew w lesie państwowym. Ot, najwyklesze „kradzieże“ określane przez ustawę, jako defraudacje leśne.

Wyrok: kilka tygodni lub miesięcy aresztu zależy to od okoliczności łagodzących i kłknaście lub kilkadziesiąt złotych grzywny. Kara aresztu i grzywny zawsze idzie w parze w tych sprawach. To już zasada.

Wśród nazwisk na wokandzie dostrzegamy Skirmunt Edward, oskarżony z art. 624. Defraudacja leśna.

Dowiadujemy się potem, że p. Skirmunt jest plenipotentem swego ojca, właściciela majątku Szemietowszczyzna, o obszarze kilku tysięcy ha, w pobliżu jeziora Narocz.

Rozpoczyna się sprawa. Oskarżony jest nie obecny. Z aktu oskarżenia dowiadujemy się, że p. Skirmunt jest oskarżony o to że w dniu 23 marca 1936 roku naklonił inne osoby do ścięcia i zabrania do mają. Szemietowszczyzna 2 sztuk drzew w lesie państwowym nadleśnictwa Kobylnik.

Tyle suchy akt oskarżenia. Tło zaś sprawy jest o wiele ciekawsze.

Właściciel majątku Szemietowszczyzna, opie rając się na archiwalnych danych, zabiegał od dawna aby władze administracyjne przyznały mu prawo wstępu do lasów państwowych nadleśnictwa kobylnickiego, co upoważniłoby p. Skirmunta do wycięcia drzew na opał na potrzeby majątku. Władze administracyjne wszystkich instancji odmówiły przyznania praw wstępu, motywując to tem, że p. Skirmunt na potwierdzenie swoich roszczeń nie przedstawił dowodów. Z drugiej zaś strony nastąpiło już przedawnienie, ponieważ majątek nie korzystał z prawa wstępu od dziesiątków lat.

P. Skirmunt uznał, że orzeczenie władz administracyjnych jest niesłuszne. Nie odwołał się jednak do sądu lecz rozkazał swoim gajowym, aby wyruszyli do lasu państwowego i ścieli tam kilka drzew. W ten sposób p. Skirmunt chciał prawdopodobnie zabezpieczyć się przeciw zarzutowi przedawnienia. Gajowi drzewa ścieli i dostarczyli do majątku. W związku

z tym nadleśnictwo oskarżyło p. Skirmunta o defraudację. Właściciel majątku nie poprzestął jednak na tym i jeszcze raz wysłał gajowych do lasu państwowego. Nadleśnictwo zareagowało na to ostro i odebrało gajowym siekiery.

P. Skirmunt wystosował wtedy list do nadleśnictwa, w którym prosił o zwrot siekier i fakt zabrania siekier przez nadleśnictwo określił jako grabież.

W związku z tym wszystkim powstały trzy sprawy: dwie z artykułu 624 i jedna o obrazę urzędu.

Sędzia grodzki w Miodziole skazał p. Skirmunta za obrazę urzędu na 1 tysiąc złotych grzywny, w sprawach zaś z art. 624 uniewinnił.

W sądzie odwoławczym oskarżenie objął prokurator. Obróńca p. Skirmunta dowodził swoich słusznych praw. Prokurator zaś określił to postępowanie jako karygodną samowolę.

Oskarżony powinien wiedzieć, że dla rozstrzygnięcia wszelkich sporów istnieje sąd. Trzeba było pozwać dyrekcję lasów państwowych przed sąd, ewentualnie udowodnić swoje prawo wstępu i już z wyrokiem w ręku posyłać gajowych do lasu. Tego p. Skirmunt nie uczynił a do chwili obecnej nie zwrócił się do sądu. Wolał postąpić samowolnie.

Sąd uznał, że oskarżony działał „w nieświadomości bezprawności samego czynu“ i skazał go w pierwszej sprawie „zamiast aresztu na 15 złotych i na 15 złotych grzywny z zamianą w razie nieściągalności na 3 dni aresztu, w drugiej zaś „zamiast aresztu na 10 złotych i na 10 złotych grzywny z zamianą w razie nieściągalności na 2 dni aresztu“.

W sprawie o obrazę urzędu wyrok 1-ej instancji został złagodzony do 50 złotych grzywny z zamianą w razie nieściągalności na areszt.

Obróńca bowiem dowodził, że przy obecnej koniunkturze w rolnictwie nawet właściciel majątku odczuje dotkliwie tak dużą sumę.

600-tysięczny abonent „Polskiego Radia“

W Rozgłośni Pomorskiej Polskiego Radia odbyła się przy udziale przedstawicieli władz uroczystość wręczenia upominku 600-tysięcznemu abonentowi Polskiego Radia, posterunkowemu Policji Państwowej ze Skarszew p. Waleriano wi Bagnuckiemu. Uroczystość ta była transmitowana na wszystkie rozgłośnie polskie. Zdjęcie nasze przedstawia moment wręczenia p. Bagnuckiemu upominku w postaci złotego zegarka przez dyrektora Rozgłośni Pomorskiej p. Nowakowskiego.

Najpiękniejsza miłość królewskiej pary kochanków

Król który dla miłości wyrzec się korony
Miłość która była wyzwaniem rzuconym całemu krajowi

SMOSARSKA

i W. ZACHAREWICZ

w superfilmie realizacji Józefa Lejtesa

Barbara Radziwiłłówna

Następny program: „PAN”

Publiczność orzekła

że najlepszy film w Wilnie

TAJNA BRYGADA

Dziś w kinie „PAN”

CASINO

Dziś ostatni dzień! Początek o g. 1 -ej Film dla wszystkich

FLIP i FLAP

„KOCHANA RODZINKA” Nad progr.: Atrakcja kolorowa i aktualia

Teatr Art.-Lit. Nowości Ludwisarska 4

DZIŚ NASZA GWIAZDKA

Wielki świąteczny arcywesoły program z udziałem Ireny Różyńskiej, Rostańskiej, Doriari, Boruńskiego, Majskego, Baletu Ostrowskiego, Szpakowskiego oraz światowej atrakcji zonglera Fr. Froniego. Świetna oprawa dekoracyjna. Wiele wspaniałych niespodzianek świątecznych. Satyra aktualna. Anons: Najweselsze w Wilnie powitanie Nowego Roku 1937 „Wesoły Sylwester”.

CASINO

WKRÓTCE najbardziej emocjonujący konflikt erotyczny w najromantyczniejszym mieście świata!

SAN FRANCISCO

Nie było i nie będzie takiej obsady:

Jeannette MACDONALD

CLARK GABLE i Spencer Tracy w jednym kapitalnym filmie reż. Van Dyke.

HELIOS

Świąteczny program dla wszystkich!

Adolf

DYMSZA

i jego 4 nieodstępni towarzysze: Humor — Taniec — Śpiew — Dowcip w najnowszej brawurowej komedii muzycznej

30 KARATÓW SZCZĘŚCIA

Jadzia Andrzejewska—Józef Orwid—Grabowski Nad program: ATRAKCJE. Początek o godz. 2-jej

KINO MARS Ostrobram. 5

Nasz program świąteczny. Potężny film polski

Wierna rzeka

(ROK 1863) W-g pow. St. Żeromskiego Baśka Orwid, Cybulski, Junosza Stępowski, Węgrzyn, Sielański i inni. Nad program: DODATKI i AKTUALIA

Najweselej spotyka całe Wilno szczęśliwy i wesoły Nowy Rok

1937 Wesoły Sylwester

tylko NOWOŚCI na premierze we czwartek 31.XII (Dwa przedstawienia Sylwestrowe o godz. 9 ej i 11.30) Tylko w naszym programie występy gwiazd rewolowych: I. Rożyńskiej, Rostańskiej, Doriari, Majskego, Boruńskiego, Szpakowskiego Tylko w wieczór Sylwestrowy wystąpi genialny zongler Fr. Froni oraz fenomenalna atrakcja balet Jasy Kaminskiego. Wiele nowości, przebojowe bomby śmiechu. Szczegóły w afiszach. Przedprzedaż na miejsca numerowane na obydwu seanse po cen. specjalnych w kasie Nowości

SWIATOWID HOTEL SAVOY 217

W roli głównej najznakomitszy aktor doby obecnej Hans Albers. Moskwa. Hulaszce zycie. Miłość. Zemsta. Zbrodnia. Niezasłużona kara. — — — NAD PROGRAM: Atrakcje

LUX Rapsodia Bałtyku

W rol. główn.: Marla Bogda, Adam Brodzisz, M. Cybulski i in. Nad program: AKTUALIA

OGNIKO Jego wielka miłość

Świąteczny program. w rolach głównych najwybitn. artyści ekranu polskiego STEFAN JARACZ, LENA ŻELICHOWSKA, LALA GÓRSKA, TADEUSZ OLSZA i inni. Nad program: UROZMAICONE DODATKI. Pocz. o g. 4-jej, w niedz. i święta o g. 2-jej.

Najwierniejsza reprodukcja GŁOSU ŚWIATA

ODBIORNIKI ESBROCK RADIO C^o

Wilno, Mickiewicza 23, tel. 18-06

„FORTUNA”

Fabryka cukrów i czekolady. Wilno, ul. Metropolitana 5, tel. 19-19. Pierwszorzędne wyroby. Pieńniczki miodowe, ozdoby choinkowe. Żądajcie wszędzie.

proszki dla dorosłych w 100 tabletkach
KOWALSKINA
Leczy wszystkie choroby górnych dróg oddechowych

GRUZIŁICA PŁUC

jest nieublagana i corocznie, nie robiąc różnicy dla płci, wieku i stanu pociąga bardzo wiele ofiar. Przy zwalczaniu chorób płucnych, bronchitów, grypy, uporczywego męczącego kaszlu i t.p. stosują pp. Lek. „BALSAM THIOCOLAN-AGE” który ułatwiając wydzielenie się płwociny, usuwa kaszel.

Akwizytorzy

energiczni do sprzedaży maszyn do szycia, radioaparatury i rowerów za Pożyczki państwowe poszukiwani na całą Polskę. Wysoka prowizja. Olbrzymie możliwości. Zjednoczone Składy Techniczne. Warszawa, walców 6.

PIANINA

FORTPIANY nowe i okazjne: „Be. ker”, „Betling”, „Diederichs”, „Feurich”, „Fibiger” i in. od zł. 400. Sprowadź na dogodnych warunkach. Niemiecka 22, H. ABELOW (Wejście z ulicy)

DOKTOR ZELDOWICZ Chor. skórne, weneryczne, narządów moczow. od g. 9—1 i 5—8 w.

DOKTOR Zeldowiczowa Choroby kobiece, skórne, weneryczne, narządów moczow. od godz. 12—2 i 4—7 w ul. Wileńska 28 m. 3 tel. 2-77.

AKUSZERKA M. Brzezina masaż leczniczy i elektryzacja ul. Grodzka nr. 27 (Zwierzyniec)

AKUSZERKA Marja Laknerowa Przyjmuje od 9 r. do 7 w ul. J. Jasińskiego 5—11 róg Ofiarnej (ob. Sądu)

Szczenięta „Setery Irlandzkie” do sprzedania ul. Jagiellońska 8 22

DR. MED. ZYGMUNT KUDREWICZ Chor. wenerycz., syfilis, skórne i moczopięciowe Zamkowa 15, tel. 19-88 Przyjm. od 8—1 i 3—8

AKUSZERKA Smałowska oraz Gabinet Kosmetycz. odmładzanie cery, usuwanie zmarszczek, wągrów, piegów, brodawek, łupieżu, usuwanie tłuszczu z bioder i brzucha, kremy odmładzające, wanny elektr., elektryzacja. Ceny przystępne. Porady bezpłatne. Zamkowa 26—6

LICZNIKI stare na prąd stały (obecnie nie używane) kupujemy i płacimy najwyższe ceny. Firma EL FA H. SZUR i S-ka Wilno, Niemiecka nr. 3 telefon 11-11

Starsza osoba — poszukuje po sady chętnie do dzieciz Zawalna 3 — 14.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Wilno, Bisk. Bandurskiego 4. Telefony: Redakcji 79, Administr. 99. Redaktor naczelny przyjmuje od g. 2—3 ppol. Sekretarz redakcji przyjmuje od g. 1—3 ppol. Administracja czynna od g. 9 1/2—3 1/2, ppol. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od g. 1—2 ppol. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9 1/2—3 1/2, i 7—9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. nr. 80.750. Drukarnia — ul. Bisk. Bandurskiego 4, telefon 3-40.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 3 zł., z odbiorem w administr. 2 zł. 50 gr., zagranicą 6 zł. CENA OGŁOSZEN: Za wiersz milimetr, przed tekstem — 75 gr., w tekście 60 gr., za tekst. 30 gr., kronika redakc. i komunikaty — 60 gr. za wiersz jednoszp., ogłosz. mieszkan. — 10 gr. za wyraz. Dla poszukujących pracy 50% zniżki. Układ ogłoszeń w tekście 4-ro łamowy, za tekstem 8-mio łamowy. Za treść ogłoszeń tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. i rubrykę „nadestane” Redakcja nie odpowiada.